

پیشرفتها در برنامه‌های کنترل عفونت بیمارستانی

نویسندهان مقاله THOMAS J.SAFRANEK اپیدمیولوژیست ایالتی دپارتمان

بهداشت نبراسکا و همکاران

ترجمه: دکتر ابوالقاسم پورضا

«مقاله»

عفونتهای مربوط به بیمارستان (NOSOCOMial Infection)، ۵ تا ۱۰ درصد بیماران را در بیمارستانهایی که برای بیماران بد حال با بیماریهای حاد خدمات می‌دهند، می‌پوشاند. در نتیجه حدود ۲ میلیون نفر در سال در سطح کشور به چنین عفونتهایی مبتلا می‌شوند. مهمترین انواع عفونتهای اکتسابی از بیمارستان عبارتند از:

عفونتهای مجرای ادرار، ذات‌الریه و زخم‌های عفونی. در سال ۱۹۷۳ مقاله‌ای در این مجله (مجله پزشکی نبراسکا)، نیازمندیهای لازم برای برنامه‌های کنترل عفونت بیمارستانها را معرفی نمود. تغییرات زیادی در دهه‌های پیشین در این خصوص رخ داده است و مقاله حاضر پیشرفت‌های انجام شده در کنترل عفونت بیمارستانی را به بحث می‌گذرد.

تغییرات در برنامه کنترل عفونت:

یک برنامه مطلوب کنترل عفونت، دارای ابعاد بسیار گوناگون و مهمی است (جدول شماره ۱) ارتقاء کیفی و ارزشیابی بازده از فعالیتهای نسبتاً جدید در این خصوص بشمار می‌روند. برنامه‌های کنترل عقونت، بخاطر تقویت بنیان علمی

در راستای کنترل عفونت، کشف راههای علمی برای روش‌های اپیدمیولوژیک (مثل آرتفاکیفی) و پیشرفت و توسعه میکروبیولوژی (مثل DNA از باکتریها) پیچیده‌تر می‌شود. تکنیکهای مولکولی نظیر تجزیه پلاسمما و الکتروفورز آنزیمها کمک به شناخت بیماریهای شایع و کشف هویت عوامل بیماریزا می‌نمایند. تکنیکهای نظیر شیوه‌های پژوهش DNA و تشريح آن، کمک می‌کنند تا ظرافیت هویت عوامل عفونت‌زا با سرعت و بدقت شناخته شوند. این تکنیکها در آزمایشگاههای رفرنس قابل دسترسی می‌باشند.

جدول یک

اجزاء یک برنامه کنترل عفونت

- کنترل محیط زیستی	- نظارت بر عفونت
- مطالعه آنتی‌بیوتیک (ارزیابی آنتی‌بیوتیک)	- جمع‌آوری اطلاعات، ارزشیابی و پخش آنها
- مشاوره اجتماعی	- معیارهای کنترل عفونت
- ارتقاء کیفی	- سرمایه‌گذاری در بهداشت کارکنان
- ارزیابی نتیجه	- ارزیابی خط مشی و فرایند کار
	- برنامه‌های آموزش

نظارت هنوز از مهمترین اجزاء برنامه‌های کنترل عفونت بیمارستانی است و از طریق آن اطلاعات در مورد عفونتهای اکتسابی بیمارستانی که برای طرح‌ریزی فعالیتهای کنترل عفونت حیاتی است، بدست می‌آید. سالها تعریف استانداردی جهت عفونتهای بیمارستانی وجود نداشت ولی در حال حاضر تعاریف ارائه شده از سوی مرکز کنترل بیماریها (Centers for Disease Control=CDC)، منتشر و در دسترس همه پزشکان قرار دارد.

جمع‌آوری اطلاعات از مطالعه پرونده‌های بیماران، قبل‌به فهرست ساده و

جدولهای فراوانی محدود نمی‌شد. امروزه پیچیدگی جمع‌آوری تجزیه و تحلیل اطلاعات، میزانهای وقوع، آستانه‌ها (حدها)، تستهای معنی‌داری و ارزشهای بحرانی را در بر می‌گیرد. بعنوان مثال، میزان عفونت بالاتر از ۲۵ در هزار در یک واحد مراقبتها ویژه، ممکن است جرقه نیاز به یک بررسی عمیق را موجب شود. این قابلیت‌ها با استفاده از کامپیوتر جهت تنظیم اطلاعات، توسعه می‌یابند. موسسات بهداشتی درمانی ممکن است جمع‌آوری اطلاعات را با نظارت مستمر مرکز و یا هدفمند تقویت کنند.

تغییر دیگر در سیستمهای کنترل عفونت، در رابطه با مهار بیماریهای قابل انتقال است راهنمای جدیدی در رابطه با تکنیکهای ایزوله کردن بوسیله CDC در ۱۹۸۳ چاپ و منتشر گردید، که دو روش و سیستم ایزوله نمودن را برای بیمارستانها ارائه می‌نمود. روش اول ایزوله نمودن بر اساس گروههای خاص بیماریها یا (Category Specific Isolation) است که گروههای بیماری را اساس کار قرار می‌دهند. در این سیستم، بعنوان مثال یک بیمار با اسهال سالمونلایی در گروه یا مقوله (پیشگیریهای روده‌ای) قرار داده می‌شود. در سیستم دوم که ایزوله نمودن بر اساس بیماری بخصوص یا (Disease Specific Isolation) است، نیازهای مربوط به اقدامات پیشگیری برای جلوگیری از انتقال هر یک از بیماریها ارائه می‌شود. در این سیستم کتاب راهنمای اقدامات خاصی را توصیف می‌کند که برای ایزوله کردن اسهال سالمونلایی لازم است (بعنوان مثال: سند، گان، دستکش و اطاق خصوصی بویژه در صورتیکه بیمار از شرایط بهداشتی مطلوبی برخوردار نباشد). یک سیستم سوم یا ایزوله نمودن مواد حیاتی / ترشحات بدن، طرز تلقی خاصی ارائه می‌کند مبنی بر اینکه تمام مایعات بدن مربوط به هر بیمار می‌تواند بالقوه عفونت‌زا باشد. هدف این دیدگاه پایان بخشیدن به انتقال هر نوع بیماری بجز بیماریهای با منشاء میکرواورگانیسم‌های

هوای است. بیمارستانها ممکن است هر یک از این سیستم‌ها را که ترجیح می‌دهند انتخاب کنند و یا سیستم خاص مورد نظر خود را طراحی و راهاندازی نمایند.

تغییرات در برنامه‌های کنترل عفونت، همچنین تاثیر در برنامه‌های بهداشتی کارکنان دارد.

مسئله مهم بویژه مدیریت کارکنانی است که در معرض بیماریهای مسری، جراحت ناشی از کار و بیماریهای ناشی از عفونتهای پروفیلاکسی قرار دارند. نوعی واکسن تولید شده از مخمرها جهت حفاظت دربرابر هپاتیت B، در حال حاضر قابل دسترسی است. استفاده از این واکسن برای افرادی که بطور مستمر با خون و یا مایعات بدن بیماران در تماس‌اند توسط «مدیریت بهداشت و سلامت کار» (OSHA = occupational safety & Health Administration) توصیه شده است. دیگر انواع ایمن‌سازی (نظیر مصنویت در برابر سرخجه) با توجه به شیوع بیماریها در جامعه یا بیمارستانها مورد تاکید قرار گرفته است.

قرار گرفتن در معرض (HIV) نگرانی عمیقی برای پرسنل خدمات پزشکی است. آزمایش‌های مربوط به (HIV) توافق کارکنان و بیماران برای انجام آزمایش، استفاده از AZT پروفیلاکتیک (Zidovudine) و جبران خسارت برای کارگران از موضوعات قابل بحث در این مورد بشمار می‌روند. ویروسها (بویژه ویروسهای دستگاه تنفسی و ویروس انفلوانزا) و باکتریها (مخصوصاً توبرکولوز منینگوکول منتشریت و گاستروآنژیت‌ها) همچنان عامل بزرگ نگرانی در بهداشت کارکنان محسوب می‌شوند. همچنین انتظار می‌رود که برنامه‌های کنترل عفونت، کارکنان جامعه را مدد نظر قرار دهد، هر چند حاملگی بندرت خطر کسب بیماری در محل کار را برای اینگونه کارکنان (جامعه‌ها) افزایش می‌دهند.

تغییر چهارم در برنامه‌های کنترل عفونت توجهی است که به مقاومت در برابر

آنـتـی بـیـوـتـیـکـهـا مـبـذـولـ شـدـهـ اـسـتـ. موـارـدـ اـسـتـاـقـیـلـوـکـوـکـ طـلـابـیـ مـقـومـ درـ بـرـابرـ (Methicillin - Resistant Staphylococcus Aureus=MRSA) مـتـیـسـیـلـینـ وـ هـمـچـنـیـنـ مـقاـوـمـتـ درـ بـرـابرـ چـنـدـ آـنـتـیـبـیـوـتـیـکـ دـیـگـرـ روـ بـهـ اـفـزـاـشـ اـسـتـ. بـیـمـارـسـتـانـهـاـ، خـطـمـشـیـهـاـ وـ پـرـوـسـهـهـاـ نـظـارـتـ، اـیـزـوـلـاسـیـوـنـ وـ درـمـانـ بـیـمـارـانـ عـفـوـنـیـ وـ آـلـودـهـ رـاـ تـنـظـیـمـ وـ فـرـمـوـلـهـ مـیـكـنـدـ. اـیـنـ مـسـئـلـهـ باـ اـنـتـقـالـ بـیـمـارـانـ بـینـ بـیـمـارـسـتـانـهـاـ وـ مـرـاـکـزـ پـیـشـرـفـتـهـ مـرـاـقـبـتـ پـیـچـیدـهـ تـرـ مـیـشـودـ.

تـغـيـيرـ پـنـجـمـ وـ آـخـرـينـ درـ اـرـتـبـاطـ باـ ظـهـورـ وـ پـيـداـيـشـ پـاـتوـژـنـهـاـ يـاـ عـوـافـلـ بـیـمـارـيـزـاـيـ جـديـدـ اـسـتـ. (نـگـاهـ كـنـيدـ بـهـ جـدـولـ ۲ـ). تـعـدـادـ زـيـادـيـ اـزـ اـيـنـ پـاـتوـژـنـهـاـ، بـطـورـ بـسـيـارـ جـديـ فـعـالـيـتـهـاـيـ کـنـترـلـ عـفـوـنـتـ درـ بـیـمـارـسـتـانـ رـاـ تـحـتـ تـاثـيرـ وـ دـگـرـگـونـ مـيـكـنـدـ.

جدول ۲

عفونت‌های جدید بیمارستانی

سندرم اكتسابی کاهش ایمنی یا ایدز

لژیونلا
Clostridium diffidile Cloitis
کولیتیزکلستریه یوم دیفیل
میکروبакتریهای غیر عادی و نامعمول
D
هپاتیت C
Parvovirors B _{۱۹}
کلامیدیاپنومونیا (TWAR)
Acanthamoeba
عفونت‌های

لـژـیـونـلاـ بـعـنـوـانـ یـکـ خـطـرـ بـرـایـ بـیـمـارـانـ بـاـ اـیـمـنـیـ مـتـوـسـطـ وـ ضـعـیـفـ مـحـسـوبـ مـیـشـودـ وـ درـ بـسـیـارـیـ اـزـ بـیـمـارـسـتـانـهـاـ بـوـاسـطـهـ سـیـسـتـمـهـاـ آـلـودـهـ آـبـ شـیـوـعـ عـفـوـنـتـ وـسـیـعـیـ رـاـ مـوـجـبـ شـدـهـ اـسـتـ.

فراوانی وقوع کولیتر ناشی از کلستریدیوم دیفسیل تمبارا نتیجه تاثیرات قدرتمند آنتی بیوتیکی در فلور طبیعی مثانه روزافزون است. تنوع ریسک‌های ناشی از پاتوژنهای جدید در محیط بیمارستان دست کم گرفته می‌شود.

هپاتیت C (محصولات خون)، میکروب‌اکتریهای غیر عادی (آلودگی‌های انواع محلولها)، پاروو ویروس (کودکان عفونی شده) و آکانتاموبا (عفونتهای مرتبه با لنز) بعلوه پاتوژنهای شناخته شده (قدیمی) ممکن است اهمیت فزاینده‌ای بیابند، نظیر مایکروب‌اکتریوم توبرکولوزیز (در بیمارستان آلوده به ایدز)، انتروکوکسی (در عفونتهای مجاری ادرار)، و استافیلوکوکسی منفی لخته شدن خون (عفونتهای خط مرکزی (نه پرامونی)).

فلسفه و اهمیت برنامه‌های کنترل عفونت

پیشرفت‌های متعددی در دهه گذشته، فعالیتهای مربوط به کنترل عفونت در بیمارستان را تحت تاثیر و دگرگونی قرار داده است. مطالعه علمی در تاثیر کنترل عفونت‌های مکتبه از بیمارستان SENIC=<Scientific Study the Efficacy of Nosocomial Infection control>

که در سال ۱۹۸۵ به چاپ رسیده است نشان میدهد که ۳۲٪ عفونتهای مکتبه از بیمارستان با یک برنامه موفق و موثر پیشگیری از عفونت، قابل پیشگیری است.

عوامل زیر از جمله عوامل کاهش دهنده عفونت بیمارستان شناخته شده‌اند:

جدول ۳

مباحث جدید در برنامه‌های کنترل عفونت

- هزینه‌ها
- ملاحظات و احتیاط‌های عمومی
- ضایعات عفونی
- ارزیابی خطر
- ارتقاء کیفی

برنامه‌های کنترل عفونت با مسایل و مباحث جدیدی مواجه‌اند (جدول ۳). برای

کاهش هزینه‌های مراقبتها بهداشتی، سیستم‌های DRG و پیش‌پرداخت طراحی و بکار گرفته شده‌اند. بخاطر اینکه بیمارستانها مبالغه ثابتی به ازای هر DRG دریافت می‌کنند، عفونتها مکتبه از بیمارستان موجب افزایش اقامت بیمار در بیمارستان می‌شود اهمیت این مسئله زمانی روشن می‌شود که بیمارستان با بیماران سالخورده و بیماریهای حاد مواجه شود. بخاطر اینکه بیمارستانها بازپرداخت محدودی در رابطه با هزینه‌های خدمات بهداشتی دارند، برنامه‌های کارآمد و موثر بسیار اساسی و مورد نیازند. برنامه‌های کنترل عفونت اقدام به راه اندازی و اجرای توصیه‌های SENIC، بازبینی نتایج در رابطه با ایمنی و کارایی، اجتناب از اقدامات پر هزینه در رابطه با نتایج نامطمئن (نظیر کشتهای محیطی)، و کاهش شکایات و پیگیریهای حقوقی علیه بیمارستان می‌کنند. در هر حال مهمترین اقدام کاهش هزینه‌های جلوگیری از عفونتها مکتبه از بیمارستان است.

پیدایش HIV عمیقاً خدمات بهداشتی را تحت تاثیر قرارداده است. خطر ابتلاء به عفونت HIV در محیط کار برای کارکنان ۱ به ۴۰۰ برآورد شده است.

در اغلب موارد بکار بردن سوزن یا سایر اشیاء نوک تیز که موجب زخم می‌شوند عامل عمدۀ در ابتلاء کارکنان به اینگونه عفونت بوده است. تکنیک‌های پیشگیری از بیماری‌های ناشی از انتقال خون به مثابه اقدامات پیشگیری و احتیاط‌های عمومی شناخته می‌شوند. پوشش حفاظتی (نظیر دستکش، گان، عینک، یا محافظ چشمی ماسک) در موقعی که تماس با اینگونه مایعات پیش‌بینی می‌شود، توصیه می‌گردد. پوشش مناسب در رابطه با نوع کار انتخاب و مورد استفاده قرار می‌گیرد. کنترل فیزیکی (نظیر استفاده از جعبه‌های مخصوص جمع آوری و دفع سوزنها و ضایعات نوک تیز)، تغییر در شیوه انجام کار (نظیر خط مشی‌ها و پروسجرها) و حمایت‌های اداری (نظیر اجازه تهیه واکسن‌های هپایت B) بسیار حیاتی‌اند. احتیاط‌های عمومی توصیه شده توسط CDC از طریق OSHA به اجراء در می‌آیند و برای عدم رعایت استانداردها و معیارها در موسسات درمانی و بهداشتی جریمه مالی منظور شده است.

از دیدگاه مردم زباله‌های بیمارستانی تهدیدی برای بهداشت و سلامتی بشمار می‌روند. پزشکان مسئول کنترل عفونت، در اتخاذ تصمیمات مسئولانه در اداره امور اینگونه ضایعات ایفای نقش می‌کنند. برنامه‌های جهت تعریف، برخورد و دفع صحیح و بهداشتی اینگونه ضایعات تنظیم شده و راههای جایگزین برای تدفین یا سوزاندن زباله در دست بررسی است.

یک مورد مهم در اپیدمیولوژی بیمارستان جهت تحقیق، راه اندازه‌گیری ریسک فاکتورهای آلودگی و عفونت است. عنوان مثال واحدهای مراقبت ویژه ۱۵ درصد روز بیمار بیمارستانها را بخود اختصاص می‌دهند اما ۵۰ درصد عفونتهای مکتبه از بیمارستان به این بخشها تعلق دارند. نظارت متمرکز در ICU عنوان آترناتیوی برای نظارت همه بیماران در ارتباط با عفونتهای بیمارستانی می‌تواند مورد علاقه قرار گیرد. البته برای تعریف ریسک فاکتورهای بیمار که عفونتهای

بیمارستانی را پیش بینی کنند به مطالعه و تحقیق نیاز است.

کنترل عفونت با برنامه‌های ارتقاء کیفی خدمات در بسیاری از موسسات و بیمارستانهای در شرف ادغام و یکپارچگی است. روش‌های اپیدمیولوژیک جهت تقویت ناظارت کیفی مورد استفاده قرار گیرد و معیارهایی برای ارزیابی اطلاعات بدست آمده درحال تدوین است.

نقش دولت و دپارتمانهای بهداشتی محلی

برنامه‌های کنترل عفونت می‌توانند با گزارش به موقع از بیماریهای قابل گزارش، دولت و دپارتمانهای بهداشت را یاری کنند. دپارتمانهای بهداشت نیز به نوبه خود، پزشکان و برنامه‌های کنترل عفونت بیمارستانها را با برقراری تسهیلات برای تست‌های تشخیصی، هماهنگی تحقیقات و مطالعات اپیدمی‌ها، تشریح ابعاد بهداشت عمومی در پیگیری بیماریهای قابل گزارش، و ارائه خدمات مشاوره‌ای، یاری کنند. دپارتمان بهداشت نبراسکا بعنوان یک رابط بین CDC و پزشکان نبراسکا، دپارتمانهای بهداشت محلی و بیمارستانها عمل می‌کند. دپارتمانهای بهداشت محلی و ایالتی بویژه به دو مقوله از بیماریهای عفونی در بیمارستانها علاقمندند:

۱- عفونتهای مکتبه از بیمارستان و جامعه که گزارش، آنها مطابق قانون الزامی است.

عفونتهای بیمارستانی غیرقابل گزارش، بویژه اپیدمی‌ها که به لحاظ منبع و کنترل بیماری مسئله مهمی جهت برنامه‌های کنترل عفونت محسوب می‌شوند. مثالهای مربوط به عفونتهای قابل گزارش در ایالت نبراسکا عبارتند از: هپاتیت A و B، ایدز AIDS، سالمونلوزیز (Salmonellosis) شیگللوژیز (Shigellosis)، توبرکولوزیز (Tuberculosis) و سرخجه (Measles) می‌باشند. بیماران با بیماریهای عفونی ممکن است دیگران را در معرض خطر عفونی شدن قرار

دهندلدا دپارتمانهای بهداشت ایالتی و محلی راهنمایی و توصیه‌هایی درمورد اقدامات مناسب جهت کنترل بیماریهای اجتماعات و بیمارستانها تهیه و فراهم نموده‌اند. علاوه بر اقدامات مربوط به کنترل بیماری، دپارتمانهای بهداشت ایالتی و محلی می‌توانند آزمایش‌های مربوط به بیماریهای نه چندان شایع (نظیر کزان، بوتولیسم و *Ecoli*) را تسهیل یا تسهیلاتی برای انجام آنها تدارک بینند. دپارتمان بهداشت نبراسکا همچنین می‌تواند منابعی را برای ارسال نمونه‌ها و سرم‌ها به مراکز ایالتی و محلی تعیین نماید.

عفونتهای مکتبه بیمارستانی که گزارش آنها الزامی نیست، ممکن است ناشی از عوامل متعددی با منشأ قارچی، باکتریایی یا ویروسی باشد. مثالهای مربوط در این خصوص عبارتند از "Serratia"، "استافیلوکوکسی"، "پسیدوموناز" و "اسپرژیلوس". شیوع عفونت با این اورگانیسم یا اورگانیسم‌های دیگر باید به اپیدمیولوژیست ایالتی با کد ۴۰۲-۲۱۳۳ (۴۷) گزارش شود. در صورت نیاز، اپیدمیولوژیست با CDC برای مشورت و کسب کمک تماس خواهد گرفت.

بررسی گونه‌های سرمی (Serotyping) یادیگرتست‌های آزمایشگاهی اپیدمیولوژیک نظیر کشت ویروسی و تیترهای آنتی بادی (antibady) در آزمیشگاههای دپارتمان بهداشت نبراسکا یادرا CDC در اتلانتا (جورجیا) می‌توانند انجام شوند. ارسال این نمونه‌ها باید با مجوز و هماهنگی دپارتمان بهداشت نبراسکا صورت گیرد.

یک برنامه موفق کنترل عفونت نیاز به همکاری بین مدیریت بیمارستان، کمیته عفونت بیمارستان و کادر درمانی دارد. یک سیستم مطلوب بهداشتی ارتباط بین بیمارستانها، ارائه کنندگان خدمات بهداشتی دولتی و خصوصی، دپارتمانهای بهداشت در سطح محلی و ایالتی و عامله مردم را طلب می‌کند.

خلاصه

کنترل عفونت در دهه گذشته رشد چشمگیری در دو بعد مربوط به پزشکان و برنامه‌های اساسی کنترل عفونت داشته است. پیشرفت‌های تکنیکی به شیوه‌های پیچیده‌تر جمع‌آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل آنها، و استراتژیها منجر شده است. مراقبتها برآورده اند در حال تقویت، کارآمدتر شدن و موثرتر شدن اند. با توجه به ابعاد جدید، هیجان‌انگیز و تکنولوژی برتر کنترل پیشگیری بیماریها، پیشرفت در این زمینه بسیار آسان است. عبارت دیگر تجهیز شدن به تکنولوژی مدرن کنترل عفونت چندان مشکل نیست اما باید به خاطر داشته باشیم که اصول اساسی یک برنامه خوب حتی از ۱۰ سال پیش، هنوز برای مسائل و مشکلات امروزه معتبر و قابل پیاده شدن می‌باشد.

رشته مدارک پزشکی در واقع رشته‌ای علمی - اطلاع‌رسانی به شمار می‌آید که قلمرو بحث آن اطلاعات بهداشتی، درمانی می‌باشد. و برگزیدگان آن می‌توانند بطور ناپیوسته پس از گذراندن مقطع کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تا مقطع دکترا ادامه تحصیل پردازنند.

در دنیای امروز که امنیت اطلاع رسانی بر کسی پوشیده نیست، اطلاعات بهداشتی درمانی اساس تصمیم‌گیری‌های خود را کلان بصورت سیاستگذاریها و برنامه‌ریزی‌های بهداشتی درمانی کشور، و از نظر طبی تشخیص‌هایی است که متخصصین امر مراقبت بهداشتی به ویژه پزشکان در ارتباط با مداوای مراجعین خود (بیماران) بعمل می‌آورند. امروزه برای کشورهای پیشرفته و در حال رشد دنیا، اطلاعات به منزله منبع گرانقدرتی می‌باشد که تضمین کننده رشد و ترقی همه جانبه است و لذا به منظور کسب حداکثر بازدهی از آن نیاز به مهارت مدیریت منابع اطلاعاتی احساس شده می‌باشد. و بدین جهت است که رشته مدارک پزشکی در کشورهای مترقی دنیا تحت عنوان مدیریت اطلاعات بهداشتی،

درمانی (Health Information Management) مطرح شده است.

هدف از تاسیس این رشته علمی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تامین نیروهای مطلع و کارآزموده‌ای است که برای گردآوری داده‌های بهداشتی درمانی، پردازش آن یا به تعبیر دیگر پروردن داده‌ها و سازماندهی، توزیع و حفاظت اطلاعات اشتغال یابند و به عنوان پنجه‌هایی توانمند، ناب‌ترین اطلاعات را در اختیار سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان نظام بهداشتی درمانی کشور قرار دهند و در حقیقت بازوان مشاوره‌ای هنری برای آنها باشند.

- فارغ‌التحصیلان این رشته در مقاطع کاردانی قادرند کلیه فهایتهای مربوط به واحدهای پذیرش، آمار، کدگذاری بیماریها (طبقه‌بندی بین‌المللی بیماریها) و ذخیره و بازیابی پرونده‌های پزشکی بیمارستان را انجام دهند و کارشناسان و کارشناسان ارشد این رشته می‌توانند علاوه بر تدریس دروس اختصاصی رشته، مدیریت هر یک از واحدهای مذکور و نیز بخش مدارک پزشکی بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی را بر عهده گیرند و در کلیه واحدهای ستادی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و خدمات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت مؤثر داشته باشد.

- فارغ‌التحصیلان مقطع دکترای این رشته تحت عنوان (دکترای مدیریت اطلاعات بهداشتی و درمانی) که اولین دوره آن از بهمن سال ۱۳۷۷ آغاز گردیده است قادر خواهند بود دروس اختصاصی این رشته را بالاخص در مقطع کارشناسی ارشد تدریس نمایند و نیز به عنوان استاد راهنمای استاد مشاور - استاد دارو پایان‌نامه‌های مقطع کارشناسی ارشد را هدایت نمایند علاوه بر اینها در واحدهای ستادی وزارت بهداشت، دزمان و آموزش پزشکی فعالیت مؤثر داشته باشند.